

**A MAGYAR LMBT SZÖVETSÉG VÉLEMÉNYE A
SZÉLSŐSÉGESSÉG, A RASSZIZMUS ÉS AZ
IDEGENGYŰLÖLET EGYES FORMÁI ELLENI
HATÁROZOTT FELLÉPÉSRŐL SZÓLÓ H/5991.
SZÁMÚ HATÁROZATI JAVASLATRÓL**

2012. május 7.

**magyar lmbt
szövetség**

A hat magyarországi leszbikus, meleg, biszexuális és transznemű szervezetet tömörítő Magyar LGBT Szövetség áttekintette a szélsőséges, a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái elleni határozott fellépésről szóló H/5991. számú országgyűlési határozati javaslatot. A Szövetség egyetért az előterjesztők azon szándékával, hogy megteremtsék a magyar politikai közéletben egyre inkább elharapódzó szélsőséges beszédmód elleni fellépés kereteit. Szövetségünk véleménye szerint ugyanakkor a határozati javaslat nem nyújt kellő védelmet az Országgyűlésben egyre inkább teret nyerő homofób és transfób megnyilvánulásokkal szemben, ezért szükséges a javaslat kiegészítésére.

A PROBLÉMA JELENTŐSÉGE

A Jobbik 2010-es Parlamentbe kerülése nemcsak a nyíltan rasszista és antiszemita megnyilvánulások megjelenését hozta magával, de a Parlamentben mindennapossá vált a leszbikus, meleg, biszexuális és transznemű (LGBT) emberek elleni sértő, diszkriminatív, gyűlöletkeltő hangnem is. Parlamenti felszólalásaikban a Jobbik képviselői rendszeresen vulgáris, sértő kifejezésekkel hivatkoznak az LGBT emberekre („buzi”, „homokos”),¹ „beteges”, „deviáns”, „emberiségellenes” jelzőkkel illetik a szexuális kisebbségeket.² A gyűlöletkeltő megszólalások az LGBT közösségen túl a Jobbikos képviselők által ehhez a közösséghez tartozónak vélt közszereplőkkel szemben is gyakoriak. Nemcsak a médiában, de a Parlament falai között is „Alföldi Róberta”-ként hivatkoznak a Nemzeti Színház igazgatójára,³ a viccesnek vélt megjegyzések révén nem csak az érintett, de az egész LGBT közösséget megsértve szexuális irányultságában, illetve nemi identitásában.

A gyűlöletkeltő megnyilvánulások nem korlátozódnak a felszólalásokra, a 6719, 6720, 6721. sz. törvényjavaslatok indokolása is nyíltan kirekesztő hangnemet üt meg. A tudományos konszenzus ellenére, amely a homoszexualitást az emberi szexualitás egy normális változatának tekinti, a homo- és biszexualitásra, valamint a transzneműségekre mint „szexuális magatartászavarra”, „devianciára”, „abnormalitásra” hivatkoznak, összemossa a szexuális irányultságot a pedofíliával.

NEMZETKÖZI KÖTELEZETTSÉGEK ÉS AJÁNLÁSOK

Az Emberi Jogok Európai Bírósága több ítéletében is kimondta, hogy a szólásszabadság joga nem abszolút (Féret kontra Belgium (No. 15615/07), Leroy kontra Franciaország (No. 36109/03), Pavel Ivanov kontra Oroszország (No. 35222/04)). Mint ahogy azt a bíróság az Erbakan kontra Törökország ügyben (No. 59405/00) kifejtette: „a tolerancia és minden ember egyenlő méltóságának tisztelete a demokratikus, pluralista társadalom alapja. Így aztán elvi élel leszögezhetjük, hogy a demokratikus társadalomban szükséges lehet azon kifejezési formák büntetése vagy megelőzése, amelyek az intolerancián alapuló gyűlöletet terjesztik, arra felhívják, azt támogatják vagy igazolják.”

A Bíróság legutóbbi döntésében (Vejdeland és mások kontra Svédország (No. 1813/07)) épp a leszbikus és meleg emberek elleni gyűlöletbeszéd kapcsán fejtette ki ide vonatkozó

---

¹ Ld. pl. Dúró Dóra felszólalását az Országgyűlés plenáris ülésén 2011. június 20-án vagy dr. Gaudi-Nagy Tamás felszólalását az Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottság 2012. május 7-i ülésén.

² Ld. pl. Dúró Dóra fentebb említett felszólalását, valamint Novák Előd felszólalását a 2011. május 3-i plenáris ülésén.

³ Ld. Novák Előd felszólalását a Kulturális és sajtóbizottság 2010. május 25-i ülésén.

álláspontját. A Bíróság megállapította, hogy az egyezmény által tiltható „gyűlöletkeltésnek nem kell feltétlenül erőszakra vagy más bűncselekmények elkövetésére felhívnia, a társadalom egyes csoportjainak sértegetése, nevetségessé tétele, megrágalmazása révén megvalósult személyek elleni támadások elégségesek lehetnek a hatóságok számára, hogy a rasszista beszéd elleni fellépést részesítsék előnyben a felelőtlenül használt szólásszabadsággal szemben.” A Bíróság külön is kiemelte, hogy „a szexuális irányultságon alapuló hátrányos megkülönböztetés éppen olyan súlyos, mint a faji, származáson vagy bőrszínen alapuló”.

Ezen esetjog alapján az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága CM/Rec(2010)5 számú, a szexuális irányultságon vagy nemi identitáson alapuló diszkrimináció elleni küzdelemről szóló, Magyarország által is elfogadott ajánlásának⁴ 6. pontja hangsúlyozza, hogy „[a] tagállamoknak megfelelő intézkedéseket kell tenniük minden olyan kifejezési forma – beleértve a médiában és az interneten megjelenő kifejezési formákat is – leküzdésére, amelyet ésszerűen úgy lehet érteni, mint ami valószínűsíthetően a leszbikus, meleg, biszexuális és transznemű személyek elleni gyűlöletre uszító, gyűlöletet terjesztő vagy gyűlöletet előmozdító, illetve a megkülönböztetés más formáira uszító, vagy a megkülönböztetés más formáit terjesztő vagy előmozdító hatást kelt. Az ilyen „gyűlöletbeszédet” tiltani kell, és előfordulása esetén nyilvánosan el kell utasítani.” Az ajánlás 7. pontja a gyűlöletkeltő megjegyzésektől való tartózkodás fontosságát a közhivatalt viselő emberek esetében külön is kiemeli: „[a] tagállamoknak a hatóságok és a közigazgatás körében minden felelősségi szinten tudatosítaniuk kell, hogy kötelesek tartózkodni az olyan – különösen a médiában tett – nyilatkozatoktól, amelyek ésszerűen az ilyen gyűlöletet, illetve megkülönböztetést legitimálnak érthetők.”

A homofób és transzfób gyűlöletbeszéd elleni fellépés fontosságával az Európa Tanács emberi jogi biztosának *Szexuális irányultságon és nemi identitáson alapuló hátrányos megkülönböztetés Európában* c. jelentése⁵ is foglalkozik. A 3.1 ajánlás szerint: „[a]z előítélet-indíttatású bűncselekményekre és gyűlöletbeszédre vonatkozó nemzeti jogszabályok külön is nevesítsék a homofób és transzfób gyűlöletet mint lehetséges indítékot.” A biztos 2007-ben közzétett véleménye⁶ külön is kiemeli: „[e]rőteljesebb választ kell adni azon közhivatalnokoknak, akik törvényellenes döntéseket hoznak, például a békés tüntetések betiltása révén, vagy akik pozíciójukat arra használják, hogy az emberekkel szemben szexuális irányultságuk miatt előítéleteket terjesszenek.”

Javasoljuk mindezek alapján a határozati javaslat 1. a) pontjának kiegészítését a homofób és transzfób magatartásra történő utalással.

---

⁴ <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1606669>

⁵ http://www.coe.int/t/Commissioner/Source/LGBT/LGBTStudy2011_en.pdf

⁶ http://www.coe.int/t/commissioner/Viewpoints/070516_en.asp